

Vejen Kommune Landdistriktspolitik

2017

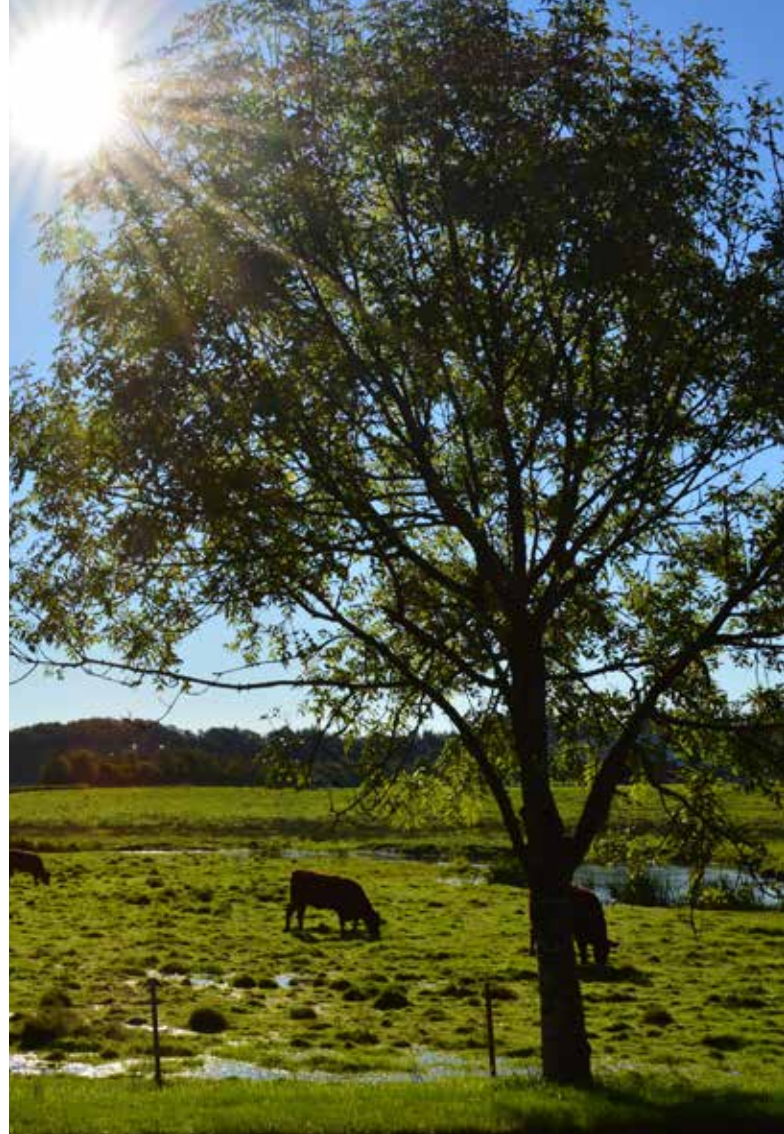

Vejen
KOMMUNE

Vejen Kommune Landdistriktspolitik

2017

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Derfor laver vi en landdistriktpolitik	7
Landdistriktpolitikens rolle i kommunen	8
Indsatsområderne i Landdistriktpolitikken	10
INDSATSOMRÅDE 1: Det nærværende lokalsamfund ..	11
INDSATSOMRÅDE 2: De stedbundne potentialer	14
INDSATSOMRÅDE 3: Et fremtidssikret og samarbejdende foreningsliv	18
INDSATSOMRÅDE 4: Den gode kommunikation	21

Forord

Vejen Kommunes nye landdistriktspolitik er nu en realitet. Byrådet ønsker med vedtagelsen at sikre, at lokalsamfundene fortsat oplever en god og tryk hverdag i Vejen Kommunes landdistrikter. Som noget nyt er landdistriktspolitikken opdelt i en politik og en strategi - hvad vil Vejen Kommune på landdistriktsområdet og hvordan skal det realiseres?

Landdistriktspolitikken afløser den tidligere Temaplan for Landdistrikter fra 2012. Der er sket meget på landdistriktsområdet siden da, hvoraf følgende begivenheder kan fremhæves:

- Indsatserne i Temaplan for Landdistrikter fra 2012 er blevet gennemført.
- Vejen Kommune fik i 2014 et landdistriktsudvalg, som agerer samarbejdspartner i forhold til at understøtte lokalrådene og borgernes arbejde med udvikling af

landdistrikterne. Udvalget er sammensat af repræsentanter fra lokalrådene og byrådet. Landdistriktsudvalget er forankret under Økonomiudvalget og fungerer i indeværende valgperiode. I starten af den nye valgperiode skal byrådet beslutte, om udvalget skal nedsættes på ny.

- Vejen Kommune udførte i 2016 analyser af 25 lokal-samfund. Analyserne kortlægger de enkelte lokalom-rådets kvaliteter og udviklingsmuligheder. Lokalrådene blev opfordret til at anvende analyserne i deres eget udviklingsarbejde.
- Flertallet af Vejen Kommunes lokalråd har i 2016 ud-arbejdet enten helt nye eller reviderede lokale udvik-lingsplaner. Vejen Kommune er meget taknemmelig for den indsats, som lokalrådene har ydet i udarbejdelsen af planerne. De har været et vigtigt bidrag til indholdet i den nye landdistriktspolitik, ligesom lokalrådene selv har været inddraget i processen.

Vejen Kommunes byråd ønsker med udgangspunkt i land-distriktspolitikens indsatsområder at sikre landdistrik-ternes sammenhængskraft og udvikling. Lokalrådene ses som repræsentanter for lokalsamfundene og dermed spil-ler de en vigtig rolle i udmøntningen af indsatsområder-ne. Vejen Kommunes væsentligste opgave består i at un-derstøtte lokalrådenes arbejde bedst muligt og samtidig fortsætte egne planlagte investeringer i landdistrikterne.

Det er byrådets ønske, at landdistriktspolitikken viser, at Vejen Kommune er et stærkt fællesskab med plads til forskellighed, og at den dermed bidrager til, at det gode hverdagsliv kan leves overalt i kommunen.

Borgmester Egon Fræhr

Derfor laver vi en landdistriktspolitik

Med vedtagelsen af denne politik ønsker Vejen Kommune at understøtte lokalsamfundenes nutidige og fremtidige udvikling og sammenhængskraft.

Lokalrådene i Vejen Kommune har i 2016 udarbejdet lokale udviklingsplaner, der beskriver nuværende forhold i lokalsamfund, og hvilke muligheder de ser for deres lokalsamfund i fremtiden. Udviklingsplanerne er fyldt med projekter, der afspejler en lokal ambition om, at man vil sit lokalområde.

Landdistriktsudvalget har formuleret en visionsstrategi. Visionen blev følgende: "Landdistriktsudvalget vil være kendt for at gøre det attraktivt for familier med børn at bosætte sig i Vejen Kommunes landdistrikter". Afslutningsvis har byrådet og Landdistriktsudvalget holdt et fælles temamøde, hvor de drøftede den politiske ambition med en ny landdistriktspolitik, dets formål og konkretiseringen af indsatsområderne.

Derfor laver vi en landdistriktspolitik

Landdistriktspolitikens rolle i kommunen

Landdistriktspolitikens rolle i kommunen

Vejen Kommunes visionsgrundlag

”Vejen Kommune vil være en attraktiv erhvervs- og bopælningskommune, der skaber rammer og muligheder for trivsel, kvalitet og vækst”.

Vejen Kommunes mission

Lokalsamfundene skal ikke behandles ens, for der er lokale forskelle, både hvad angår ambitioner og engagement for, hvad man vil og kan med ens lokalområde. Dermed lægger landdistriktspolitikken sig tæt op ad Vejen Kommunes nye mission:

”Et stærkt fællesskab med plads til forskellighed”.

Landdistriktspolitikken skal balancere mellem at sikre gode vilkår for alle borgere i landdistrikterne og tage ud-

gangspunkt i lokale kontekster. Naturligvis er der nogle kommunale opgaver, som udføres uafhængig af lokalhistoriske og kulturelle forskelle. Men derudover vil Vejen Kommune med landdistriktspolitikken udfordre tankgangen om, at bare fordi de små landsbysamfund alle er placeret i landdistrikterne er det ikke ensbetydende med, at de er ens, og skal ikke nødvendigvis det samme med deres lokalsamfund.

Indsatsområderne i Landdistriktpolitikken

Indsatsområderne i Landdistriktpolitikken

Vejen Kommunes landdistriktpolitik er bygget op omkring fire overordnede indsatsområder

Det nærværende
lokalsamfund

De stedbundne
potentialer

Et fremtidssikret og sam-
arbejdende foreningsliv

← ← Den gode kommunikation → →

INDSATSOMRÅDE 1:

Det nærværende lokalsamfund

Et nærværende lokalsamfund er lig med et godt hverdagsliv i kommunens landdistrikter. Dette fremhæves i størstedelen af de lokale udviklingsplaner. Et nærværende lokalsamfund dækker over visheden om, at man hjælper hinanden og vil fællesskabet det bedste, hvad enten det drejer sig om at være en ildsjæl i planlægningen af byfester, eller at man støtter op om byfester ved for eksempel at deltage. Landsbyerne skal rumme såvel plads til fællesskabet som plads til at være sig selv i fællesskabet.

Det nærværende lokalsamfund handler også om at opleve tryghed i det daglige. Eksempelvis, at der er et godt vejnet og man ved, at ens børn kommer sikkert til og fra skole, hvad enten det drejer sig om cykelstier, gode busruter eller samkørsel med naboer.

INDSATSOMRÅDE 1: Det nærværende lokalsamfund

"Det er lokalrådets ønske,
at lokalområdet fungerer som en
sund, spændende og
tryk base for alle"
(Nørbølling udviklingsplan).

"Alle borgere skal kunne
færdes sikkert og trygt i, til og
fra byen"
(Skodborg udviklingsplan).

”Visionen er at skabe et levende og sammenhængende landsbymiljø, der understøtter fællesskabet, øger tilflytningen samt fremmer incitamentet for at skabe noget sammen”

(Andst udviklingsplan).

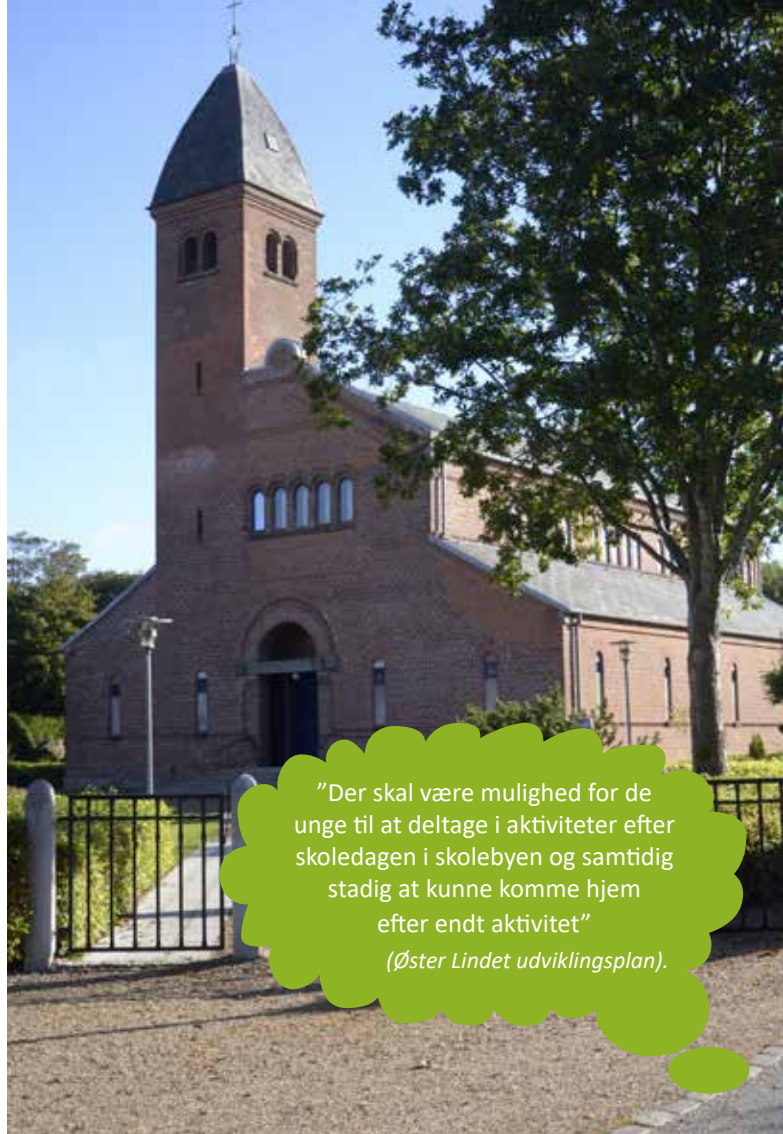
”Børnene er fx meget bevidste om vigtigheden i, at de bliver ”samlet op”, hvis de falder på vejen, ligesom de er bevidste om vigtigheden i at de ”samles op”, hvis de er kede af det. Begge dele giver børnene den tryghed, de har brug for som fundament”

(Hovborg udviklingsplan).

De mindre lokalsamfund indbyder til trygge rammer for børnefamilier; et vilkår som både lokalsamfundene og Landdistriktsudvalget ønsker at værne om.

Livet i landdistrikterne handler dog ikke nødvendigvis om at søge hen, hvor der er fred og ro, men også om at livet i landdistrikterne giver plads til at leve ens drømme ud, oftest fordi boligerne typisk er billigere og tilbyder mere plads til at udfolde disse drømme.

Vejen Kommune ønsker, at det også i fremtiden skal opleves som trygt og godt at bo i landdistrikterne. Det bør ikke tages for givet, for det kræver hårdt arbejde at fastholde den særlige kultur i de små lokalsamfund. Det nærværende lokalsamfund skal synliggøres og fastholdes, fordi det er med til at sætte rammen for gode hverdagsoplevelser, der muliggør fællesskaber og bidrager til bosætning. De mindre lokalsamfund tilbyder et alternativ til livet i de større byer, og den valgmulighed skal fastholdes.

”Der skal være mulighed for de unge til at deltage i aktiviteter efter skoledagen i skolebyen og samtidig stadig at kunne komme hjem efter endt aktivitet”

(Øster Lindet udviklingsplan).

INDSATSOMRÅDE 2:

De stedbundne potentialer

”Stier sikrer adgang til naturen. Naturen bliver plejet”

(Lindknud udviklingsplan).

”Forskønnelse der kan være med til at give et mere harmonisk indtryk af sognet”

(Læborg udviklingsplan).

INDSATSOMRÅDE 2:

De stedbundne potentialer

Der kan være mange forskellige grunde til, at man vælger at bosætte sig i ét af de mange mindre lokalsamfund i Vejen Kommune. Nærhed til job, til familie eller til naturen er alle plausible årsager.

Naturen og det åbne land er stærke værdier i beskrivelsen af kommunens landdistrikter, og det skal de fortsat være. I de lokale udviklingsplaner beskrives udendørs aktiviteter i form af gode løbestier og mountainbikeruter, såvel som stille gåture i naturen som vigtige aspekter for det gode liv i landdistrikterne. Let adgang til naturen er alfa omega, fordi den er lige udenfor døren hos de mange borgere, der har valgt at bosætte sig udenfor kommunens større byer. Men selv for dem, der bor i byerne er naturen ikke langt væk. Derfor vil Vejen Kommune arbejde for at synliggøre naturoplevelser.

De stedbundne potentialer, som findes rundt omkring i de små lokalsamfund skal frem i lyset for derved at styrke forskelligheden i et stærkt fællesskab. Godt nok er de små lokalsamfund i kommunens landdistrikter fælles om geografisk at befinde sig udenfor de større byer, men de rummer også hver især en helt særlig stedsidentitet. Ofte kan denne stedsidentitet være svær at sætte ord på, men denne u håndgribelige sammenhængskraft er den lim, der binder hvert lokalsamfund sammen. Ved at lade de stedbundne potentialer være ét af fire indsatsområder i landdistriktspolitikken sendes der et signal til lokalsamfundene om, at der skal arbejdes med at finde de enkelte landsbyers særlige DNA, og at Vejen Kommune vil være behjælpelig i denne proces.

Med de stedbundne potentialer tænkes der også på turismen i landdistrikterne. Der er en efterspørgsel på lokale

"Målet er til stadighed at fortælle de gode historier om Glejbjerg – både til borgerne i Glejbjerg, unge som er rejst ud for at studere, erhvervsdrivende, mulige tilflyttere og alle andre, der har interesse i Glejbjerg"

(Glejbjerg udviklingsplan).

"Det er vigtigt, at Vejen Kommune bakker op om vores attraktioner. Vi bør sikre, at de besøgende benytter flere af de lokale tilbud, end de oprindeligt kom for at besøge"

(Jels udviklingsplan).

og autentiske turismeoplevelser, og her spiller de mindre lokalsamfund en vigtig rolle. De stedbundne potentialer handler derfor også om at tage udgangspunkt i de ressourcer, der er lokalt tilgængelige og overveje hvordan de formidles bedst muligt. Vejen Kommune vil i samarbejde med lokalsamfundet formidle de stedbundne kultur- og naturoplevelser til glæde for både borgere og turister.

”Uden udvikling går byen i stå,
det er derfor vigtigt, at vi hele tiden arbejder på at få udviklet byen i samarbejde med relevante samarbejdspartnere”
(Bække udviklingsplan).

”Mellem forsamlingshuset og skolen er et grønt område, hvor der er blevet etableret en multibane i 2014. Det er byens ønske at udbygge dette område. Det kunne være med shelters/træhytte med grillplads osv., som byens borgere og cykelturister kan benytte sig af”
(Brændstrup udviklingsplan).

INDSATSOMRÅDE 3: Et fremtidssikret og samarbejdende foreningsliv

”Vi ønsker at skaffe os viden omkring det at være ildsjæl, for at få dybere forståelse for, hvad vi kan sætte i værk for at få flere personer til at involvere sig”
(Skrave udviklingsplan).

”Gensidig respekt og samarbejde mellem aktører og foreninger via blandt andet klare, synlige aftaler omkring arrangementer mellem forsamlingshuse og haller”
(6683 udviklingsplan).

INDSATSOMRÅDE 3: Et fremtidssikret og samarbejdende foreningsliv

Livet i landdistrikterne er kendetegnende ved et rigt foreningsliv, og det er både en unik og stor styrke.

Disse foreninger skaber liv og glæde for alle dem, som har valgt at bosætte sig i landdistrikterne. For at undgå, at begejstringen og engagementet brænder ud, er der dog behov for indsatser vedrørende rekruttering og fastholdelse af frivillige i lokalsamfundene. Borgere, der vil deres lokalsamfund det bedste arbejder med de stedbundne po-

"I Skodborg har vi mange foreninger, hvilket giver byen liv og muligheder for at kunne deltage aktivt i og omkring byen. Det kræver organisering og kommunikation, for at nå til et samarbejde på tværs, således samarbejdet kan bidrage til byens trivsel og videreudvikling"
(Skodborg udviklingsplan).

"Der blev på inspirationsdagen efterlyst andre samarbejdsområder med kommunen end landsbypedeller. Vi vurderer det som interesse for at løfte andre opgaver i fællesskab og mulighed for at involvere andre persontyper og kompetencer til at udmønte selvansvar og fællesskab. Hvor kan vi sætte frivilligheden i spil til fælles gavn?
"(Skrave udviklingsplan).

tentialer for lige præcis deres lokalområde, og det er med til at skabe et nærværende lokalsamfund. Denne drivkraft både skal og vil landdistriktpolitikken støtte op omkring.

Med dette indsatsområde vil Vejen Kommune fremtidssikre det rige foreningsliv i landdistrikterne, så der fortsat er noget at gå til i fritiden i mange år fremover. Rammerne dækker både over de fysiske rammer i forhold til lokaler og haller, men især rammer omkring foreningsarbejdet. Vejen Kommune vil understøtte de frivillige kræfter, der

udgør det lokale foreningsliv, og det kan kun ske i et tæt samarbejde med både de lokale foreninger og lokalrådene. Sidstnævnte fordi de er den overordnede tovholder, der har hele lokalsamfundets perspektiv for øje, som beskrevet i de lokale udviklingsplaner.

”Lokalrådet skal være med til at skabe et godt fundament for byen, som er med til at binde kulturen og foreningslivet sammen, således at Askov fremstår som en attraktiv by at være borger og turist i”

(Askov udviklingsplan).

INDSATSOMRÅDE 4: Den gode kommunikation

I de lokale udviklingsplaner fylder ambitionen om bedre og mere målrettet kommunikation meget. Ambitionen om mere eller måske snarere bedre kommunikation er tosidig. For det første er der et ønske om at brede kendskabet til lokalsamfundet ud til tilflyttere og turister. For det andet efterspørges der en tydelig intern kommunikation i lokalsamfundet, så der sker et samarbejde mellem de mange foreninger og arrangementer. Internt i kommunens administration sker der en stadig større videndeling om projekter og planer i landdistrikterne, og dette momentum skal udnyttes optimalt. Flere lokalsamfund er i dialog med kommunalt ansatte omkring lokale planer og projekter.

INDSATSOMRÅDE 4: Den gode kommunikation

”Jelsingerne har bevist, at det kan lade sig gøre at skabe store projekter i fællesskab, og vi er klar til at stå sammen om at udvikle nye initiativer. Derfor skal beslutninger om bypolitik ikke kun afgøres i byrådet. De lokale skal have indflydelse på udviklingen”
(Jels udviklingsplan).

"Vores opgave er i høj grad at få mobiliseret flere til at bidrage. Dvs. vi skal finde flere ildsjæle. Det kræver stærke og tydelige mål og stærk kommunikation. Vi vil derfor tage værktøjer og metoder til projekt- og processtyring i brug, f. eks. årshjul, rullende idébank, tæt opfølgning og rådgivning om initiativers sammenhæng med udviklingsplanen. Dette skal understøttes af en forstærket PR- og kommunikationsindsats" *(Skrave Udviklingsplan).*

"Det skal være nemt og let tilgængeligt at få informationer om, hvad der sker i Glejbjerg, og derfor må kommunikationsplatformene revurderes og videreudvikles. De sociale medier er vejen frem for en hurtig, nem og økonomisk kommunikation" *(Glejbjerg udviklingsplan).*

"Formålet med dette område [PR, Branding, Kommunikation] omfatter to ting. For det første at pege på Lintrup-Hjerting som et attraktivt område at bosætte sig i, og for det andet at sørge for, at de foreningsaktiviteter mv., der finder sted, kommunikerer ud til alle i området" *(Lintrup-Hjerting udviklingsplan).*

Vejen Kommune ønsker at hjælpe de lokale tiltag på vej og derfor finder man også i denne nye udgave af landdistriktspolitikken et indsatsområde, der omhandler kommunikation.

Vejen Kommune betragter lokalrådene som en repræsentativ forening for lokalområdet og derfor vil Vejen Kommune sammen med lokalrådene arbejde for at synliggøre lokalrådene blandt andet ved, at lokalrådene klædes bedst muligt på i forhold til at benytte forskellige former for kommunikation. Både internt i hvert lokalsamfund såvel som i relationen til kommunens politiske udvalg og administration. Samtidig forpligter Vejen Kommune sig også til at videndele på områder, der vedrører landdistrikterne, eksempelvis gennem en styrket kommunikation med lokalrådene. Målet er dialog frem for envejskommunikation.

Den overordnede vision er, at Vejen Kommune vil være en attraktiv erhvervs- og bosætningskommune, der skaber rammer og muligheder for trivsel, kvalitet og vækst.

Layout og tryk: Vejen Kommune
Tekst og fotos: Vejen Kommune
Udgivet: August 2017
Ordrenr.: 682-17

Vejen
KOMMUNE